

Sustav provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a: primjenom softvera Turnitin

(upute)

Izradio:

Matija Panić, voditelj Knjižnice ERF-a

Administrator fakultetskog korisničkog računa u Turnitin softveru

Sadržaj

I. O softveru Turnitin.....	2
II. Upute za korištenje.....	2
III. Prednosti i nedostaci softvera.....	4
IV. Načela primjene sustava provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a	6
V. Hodogram sustava provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a.....	10
VI. Izjava o autentičnosti ocjenskog rada.....	13
VII. Literatura	14

I. O softveru Turnitin

Turnitin ('Turn-It-In') je softver za provjeru autentičnosti radova američke tvrtke Turnitin LLC. Visokim učilištima u sustavu znanosti i obrazovanja korištenje softvera omogućili su Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Srce; MZO je osiguralo financijska sredstva za nabavu licencije, a Srce je provelo postupak njene nabave i distribucije te osiguralo tehničku podršku u korištenju softvera.¹

Turnitin nije softver za utvrđivanje plagijata već softver za provjeru autentičnosti koji funkcionira na principu pronalaženja preklapanja u radu i drugim informacijskih izvora kao što su internetske stranice, e-časopisi, e-baze podataka, Turnitinov repozitorij provjerenih radova itd. Pojedinci (studenti/nastavnici) pronađena preklapanja identificiraju kao legitimna preklapanja ili neki oblik plagijata², sukladno načelima akademske čestitosti i/ili propisanim institucijskim (fakultetskim, sveučilišnim) standardima.

II. Upute za korištenje

Turnitin je prvenstveno namijenjen provjeri studentskih radova, no moguće je provjeriti autentičnost i drugih vrsta radova (npr. članci u nastajanju) i to na jedan od na dva načina:

1) Kroz sustav Kolegija (Class) i Zadataka (Assignments)

- Izrađuje se kolegij, a unutar njega jedan ili više zadataka s odabranim naprednim postavkama.
- Način organizacije kolegija/zadataka stvar je osobne preferencije i praktičnih potreba nastavnika.
- Ovaj način pruža studentima mogućnost samostalnog postavljanja radova što ga, uz preglednu i jasnu strukturu, čini pogodnim za provjeru studentskih radova pod supervizijom nastavnika/mentora.
- Kako bi se student mogao upisati u kolegij i postaviti rad na provjeru u određeni zadatak potrebno je da unese pristupne podatke kolegija (Class ID i Enrollment key koje je dobio od nastavnika) nakon što se prijavio u Turnitin sa svojim AAI@EduHr korisničkim podacima.

---

¹ Đurđević, Anja (2019). *Softver za provjeru autentičnosti radova Turnitin: upute za korištenje* (Verzija uputa: 20191213). Zagreb: Sveučilišni računski centar. Str. 1.

² Turnitin, LLC (2016). *The Plagiarism Spectrum: Instructor Insights into the 10 Types of Plagiarism*. [web stranica] Dostupno na: <https://www.turnitin.com/static/plagiarism-spectrum/>

2) Putem Brze provjere (Quick Submit)

- Rad se postavlja na provjeru nakon odabira osnovnih postavki.
- Ovaj način nije dostupan studentima, već samo nastavnicima i administratoru stoga je pogodniji za provjeru vlastitih radova.

Rezultat postavljanja i provjere rada u oba slučaja je Izvještaj (Similarity Report) koji pruža detaljan uvid u pronađena preklapanja: postotak preklapanja (0-24%, 25-49%, 50-74%, 75-100%), izvore preklapanja, označena preklapanja u tekstu i drugo.

Najvažnija postavka (!) u oba načina provjere na koju treba obratiti posebnu pozornost jest:

Submit papers to: 1) Standard repository

2) No repository

Odabirom prve opcije postavljeni rad bit će pohranjen u Turnitinov repozitorij. Time rad ne postaje javno dostupan, ali postaje dostupan za buduće provjere, pa će tako njegovo ponovno postavljanje na provjeru rezultirati Izvještajem sa 100% preklapanja. Jednom kad je rad pohranjen u Turnitinov repozitorij, nastavnici i studenti ga ne mogu sami obrisati, već to jedino može učiniti administrator tako da se obrati Turnitinu s molbom za brisanjem rada uz obavezno dostavljanje njegovog Identifikacijskog broja (Paper ID). Zbog toga radove, zadatke i kolegije ne bi trebalo nepotrebno brisati jer sadrže identifikacijski broj rada.

Preporuka je stoga da se kao pravilo odabire druga opcija: Submit papers to: No repository, a da se prva opcija koristi samo kad je nastavnik potpuno siguran da upravo to i želi (npr. pohrana seminarskih radova jedne generacije studenata, kako bi se uočila eventualna plagiranja u sljedećoj generaciji).

Dodatne upute:

Srce je izradilo dodatne materijale o korištenju softvera Turnitin³:

[Upute za korištenje softvera Turnitin \(PDF\) \(detaljno\)](#)

[Provjera radova u softveru Turnitin: brza pomoć za nastavnike \(PDF\)](#)

[Prijava u softver Turnitin \(YouTube video\)](#)

---

³ Sveučilišni računski centar. *Upute i animacije*. [web stranica] Dostupno na: <https://www.srce.unizg.hr/spa/upute-i-animacije>

[Izveštaj – sučelje i opcije \(YouTube video\)](#)

[Prijava u softver Turnitin](#) (s AAI@EduHr korisničkim podacima).

U slučaju bilo kakvih poteškoća ili nedoumica nastavnici i studenti se za pomoć obraćaju administratoru na: knjiznica@erf.unizg.hr, a ne SRCE-u.

Nastavnici i studenti slobodni su javiti se administratoru za individualne ili skupne radionice na: knjiznica@erf.unizg.hr

III. Prednosti i nedostaci softvera

Kako bi se softver Turnitin adekvatno primjenjivao u sustavu provjere autentičnosti ocjenskih⁴ radova ERF-a, tako je potrebno uzeti u obzir njegove prednosti i nedostatke u navedenom kontekstu.

Prednosti:

1. U kratkom roku moguće je provjeriti autentičnost velikog broja radova i značajne količine teksta u različitim digitalnim formatima.
2. Širok spektar izvora s kojima softver uspoređuje postavljeni rad te širok spektar preklapanja koje softver prikazuje (sva preklapanja, bez obzira jesu li problematična ili ne) omogućuju detaljan uvid u autentičnost rada.
3. Pronađena preklapanja jasno su označena (bojama) u tekstu i povezana s pripadajućim izvorima, što značajno ubrzava uočavanje i ispravljanje problematičnih dijelova rada.
4. Studenti mogu (ovisno o odabranim postavkama) imati uvid u generirani Izveštaj i priliku analizirati vlastiti rad.
5. Studenti mogu (ovisno o odabranim postavkama) više puta postaviti rad⁵ što im, uz prednosti iz 3. i 4. točke, omogućuje da uče na svojim greškama ispravljajući ih, odnosno pomaže im da u kratkom roku značajno poboljšaju kvalitetu svog rada.
6. Moguće je isključiti određena preklapanja iz Izveštaja, što je korisno u slučaju potrebe isključivanja legitimnih preklapanja (npr. preklapanje sa seminarskim

---

⁴ Ocjenski radovi u ovome kontekstu uključuju: diplomske, specijalističke i doktorske radove.

⁵ Nakon trećeg postavljanja potrebno je pričekati 24 sata kako bi nova verzija rada *pregazila* prethodnu.

radom studenta na temelju kojeg je napravljen diplomski rad). Studenti ne mogu isključiti preklapanja, to mogu samo nastavnici u čijem kolegiju je rad postavljen.

7. Moguće je isključiti bibliografiju iz preklapanja u Izvještaju – ovisno o veličini teksta, podudaranja u bibliografiji mogu ići do 15%; s obzirom na to da je potpuno legitimno da više ljudi koristi istu literaturu, ta je mogućnost vrlo korisna.
8. Sustav kolegija/zadataka pruža adekvatnu razinu anonimnosti – studenti ne mogu vidjeti radove drugih studenata, nastavnici ne mogu vidjeti postavljene radove drugih nastavnika ili radove njihovih studenata⁶. Radovi pohranjeni u Turnitinov repozitorij zaštićeni su autorskim pravom, pa zaposlenici i studenti drugih institucija ne mogu pristupiti tim radovima bez prethodne dozvole.
9. Softver je moguće koristiti bez obzira na godinu studija, pa ga je preporučljivo koristiti od prve godine studija kako bi sustav provjere ocjenskih radova ERF-a zaživio kao sastavni dio sustava osiguravanja kvalitete i kulture akademske čestitosti Fakulteta.

Nedostaci:

1. Širok spektar preklapanja ujedno je i prednost i nedostatak – kako Turnitin označuje sva pronađena preklapanja, tako označuje i ona koja nisu problematična, poput: zaglavlja na naslovnoj stranici ocjenskog rada *Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet*, izraza karakterističnih za vrstu rada i/ili struku, npr. *Rezultati istraživanja pokazali su...*, *Poremećaje autističnog spektra karakteriziraju...* i slično. Takva preklapanja prema jednom izvoru obično iznose oko 1%, no kad je puno takvih malih izvora oni podižu ukupni postotak preklapanja u radu.
2. Isključivanje malih izvora i citata⁷ – Turnitin nudi mogućnost isključivanja malih izvora i citata iz ukupnog postotka preklapanja u radu, no zbog tehničkih parametara ta mogućnost može obuhvatiti i više od onog što se odredilo, odnosno može *sakriti* nešto što bi bilo poželjno vidjeti u analizi Izvještaja (npr. tekst u navodnim znacima i dalje može biti krivo naveden). Preporuka je stoga ne isključivati male izvore, kako bi osoba koja pregledava rad mogla vidjeti sva preklapanja.

---

⁶ Ovo vrijedi za standard kolegije (Standard Class); izuzetak je master kolegij (Master Class) u kojem nastavnik koji je izradio takav kolegij ima uvid u radove postavljene kod drugih nastavnika koje je dodao kao svoje suradnike. Master kolegiji su pogodni za nastavnike koji surađuju s asistentima i žele njima delegirati određene provjere radova studenata uz zadržavanje supervizije nad istima.

⁷ Isključivanje preklapanja manjih od N%, isključivanje preklapanja koja sadrže N riječi i isključivanje citiranog teksta.

3. Nekonzistentnost grupiranja preklapanja – Turnitin grupira preklapanja prema izvoru, npr. svi članci s *Wikipedije* koji su navedeni u radu bit će grupirani pod izvor wikipedia.org (i bit će mu dodijeljen jedan broj i jedna boja); ponekad se dogodi da dvije osobe koje postavile isti rad u Izvještaju izvor wikipedia.org nađu pod različitim brojem i bojom. Taj se problem javlja i kod izvora koji su dostupni na više web stranica ili domena (npr. ocjenski radovi u DABRU koji se nalaze na fakultetskom, sveučilišnom i nacionalnom repozitoriju), pa se može dogoditi da su tri odlomka u tekstu kod jedne osobe raspoređena pod jedan izvor (npr. repozitorij.erf.unizg.hr), kod druge u dva izvora (npr. repozitorij.erf.unizg.hr i repozitorij.unizg.hr), kod treće u tri izvora (npr. repozitorij.erf.unizg.hr i repozitorij.unizg.hr i zir.nsk.hr). Ovo treba imati na umu kad se određeni izvor želi isključiti iz Izvještaja i ukupnog postotka preklapanja.
4. Nepronalaženje preklapanja – iako Turnitin pronalazi preklapanja prema širokom spektru izvora, zbog raznih tehničkih, informatičkih i informacijskih razloga nije moguće garantirati da će Turnitin pronaći sva preklapanja.
5. Tehničke poteškoće – Turnitin, kao i svaki softver, podložan je tehničkim poteškoćama koja variraju od manjih smetnji u korištenju do potpune nemogućnosti korištenja zbog *pada sustava*.

IV. Načela primjene sustava provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a

S obzirom na gore navedene karakteristike softvera Turnitin, primjena sustava provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a bila bi vođena sljedećim načelima:

1. Turnitin treba koristiti isključivo kao pomoćno sredstvo; Izvještaj nastao kao rezultat provjere rada dodatni je alat na raspolaganju kojim se osigurava njegova veća kvaliteta, ali on ne može garantirati da rad i dalje ne sadrži neki oblik plagijata.
2. Odgovornost za provjeru autentičnosti rada leži na autoru rada – studentu.
3. Nastavnik u sustavu provjere autentičnosti sudjeluje kao mentor.
4. Dogovoreni prihvatljivi prag preklapanja izražen u postocima treba biti dovoljno nizak da osigura autentičnost rada, ali dovoljno visok da ostavi prostor za akumuliranje postotka kroz legitimna preklapanja (npr. mali izvori).
5. Prag od 24% omogućio bi da se iz izvještaja ne isključuju mali izvori preklapanja i smanjio bi potrebu za intervencijama mentora u obliku isključivanja legitimnih preklapanja (jedino mentor može isključiti preklapanja).

6. Odgovornost je studenta da u konzultaciji s mentorom osigura da se u tih 24% nalaze samo legitimna preklapanja; ako je zadovoljen uvjet od 24% nije potrebno isključivati legitimna preklapanja.
7. Ako je zbog legitimnih preklapanja ukupni postotak preklapanja prešao dogovoreni prag od 24%, onda mentor može isključiti ta preklapanja, ali to treba, radi transparentnosti, navesti u Izjavi o autentičnosti rada.
8. Ocjenke radove koji će se pohranjivati u otvorenom pristupu u fakultetskom repozitoriju u okviru DABAR, neće biti potrebno pohranjivati u Turnitinov repozitorij, jer će kao radovi u otvorenom pristupu biti uključeni u provjeru autentičnosti s budućim radovima.
9. Ocjenke radove s vremenskim embargom objave u otvorenom pristupu, ocjenke radove u ograničenom i zatvorenom pristupu u fakultetskom repozitoriju u okviru DABAR, bit će potrebno pohraniti u Turnitinov repozitorij kako bi bili uključeni u provjeru autentičnosti budućih ocjenkih radova, radova u zbornicima ili radova u časopisima. Fakultet tako osigurava transparentnost prema unutarnjim (kongresi i časopisi Fakulteta) i vanjskim nakladnicima i uredništvima.
10. Postavke provjere moraju biti jednake za sve ocjenke radove. Snimka zaslona tih postavki slijedi:

Assignment title [?](#)

Specijalistički radovi 2021./2022.

Allow only file types that Turnitin can check for similarity

Allow any file type [?](#)

Start date [?](#)

30-Sep-2021

at 12 : 25 PM

Due date [?](#)

30-Sep-2022

at 11 : 59 PM

 Close options

Enter special instructions [?](#)

Ovdje postaviti završnu verziju specijalističkog rada (u pdf-u) koju je mentor odobrio za prijavu obrane rada.

Do you want to push this assignment to your sections?

Yes

no, save for later

Allow submissions after the due date? [?](#)

Yes

No

Similarity Report

Generate Similarity Reports for submissions? [?](#)

Yes

No

Generate Similarity Reports for student submission [?](#)

immediately (can overwrite reports until due date)

Exclude bibliographic materials from Similarity Index for all papers in this assignment? [?](#)

Yes

No

Exclude quoted materials from Similarity Index for all papers in this assignment? [?](#)

Yes

No

Exclude small sources? [?](#)

Yes

No

Allow students to see Similarity Reports? [?](#)

Yes

No

Enable Translated Matching? (Beta) [?](#)

What languages does Translated Matching support?

Yes

No

Submit papers to: [?](#)

no repository

Search options: [?](#)

Student paper repository

Institution paper repository

Current and archived internet

Periodicals, journals, & publications

Would you like to save these options as your defaults for future assignments?

U nastavku slijedi Hodogram koji se vodi gore navedenim načelima i definira *praktičnu primjenu* sustava provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a.

Važno je napomenuti da jedino praktična primjena može pokazati primjerenost i efikasnost sustava provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a.

V. Hodogram sustava provjere autentičnosti ocjenskih⁸ radova ERF-a

1. Administrator (voditelj knjižnice) izrađuje master kolegij *Provjera autentičnosti ocjenskih radova ERF-a*. Svaki mentor u njemu dobiva svoju sekciju s tri zadatka za svaku vrstu ocjenskog rada za određenu akademsku godinu.
2. Mentor studentu, nakon što mu odobri prijavu obrane ocjenskog rada, daje pristupne podatke (Class ID i Enrollment key) za svoju sekciju u navedenom kolegiju.
3. Student se upisuje u navedeni kolegij i postavlja završnu verziju ocjenskog rada (u pdf-u naziva: *Prezime_Ime_Vrsta ocjenskog rada*) u pripadajući zadatak, a u Knjižnicu dostavlja (elektronički ili fizički) *Izjavu o autentičnosti ocjenskog rada* i [*Izjavu o pohrani i objavi ocjenskog rada*](#).

Završna verzija ocjenskog rada je ona verzija rada koju je mentor odobrio za prijavu obrane rada. Preporuka je da student u konzultaciji s mentorom i prije ovog koraka svoj rad podvrgne provjeri autentičnosti, u okviru kolegija *Samostalna provjera_Studenti* ili u standard kolegiju svog mentora, kako bi se na vrijeme uočila problematična preklapanja i povećala kvaliteta rada, odnosno izbjegle komplikacije u sljedećem koraku.

4. Knjižnica studentu izdaje Potvrdu knjižnice, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
  - 1) Ocjenski rad je postavljen u pdf-u.
  - 2) Postotak preklapanja ocjenskog rada u generiranom Izvještaju ne prelazi 24%.
  - 3) Iz Izvještaja nisu isključena pojedina preklapanja, odnosno ako jesu isključena pojedina preklapanja to je navedeno u *Izjavi o autentičnosti ocjenskog rada* koja u tom slučaju sadrži i potpis mentora.
  - 4) Obje Izjave su ispravno popunjene i potpisane (original ili sken originala; umetnute slike potpisa se ne prihvaćaju).
  - 5) Student je vratio sve knjige i/ili drugu knjižničnu građu u knjižnicu.

Ako navedeni uvjeti nisu ispunjeni Knjižnica o tome obavještava studenta (i mentora po potrebi). Potvrda knjižnice izdaje se samo ako su ispunjeni svi uvjeti.

5. Student s dobivenom Potvrdom knjižnice odlazi u pripadajući referadu gdje s ostalim propisanim dokumentima prijavljuje obranu ocjenskog rada. Bez Potvrde knjižnice student ne može prijaviti obranu ocjenskog rada.
6. Knjižnica pohranjuje Izjave i generirani Izvještaj, a ocjenski rad postavljen u master kolegij *Provjera autentičnosti ocjenskih radova ERF-a* preuzima za pohranu u repozitoriju Fakulteta u okviru DABAR. Radove koji neće biti objavljeni u otvorenom

---

⁸ Diplomski, specijalistički i doktorski radovi.

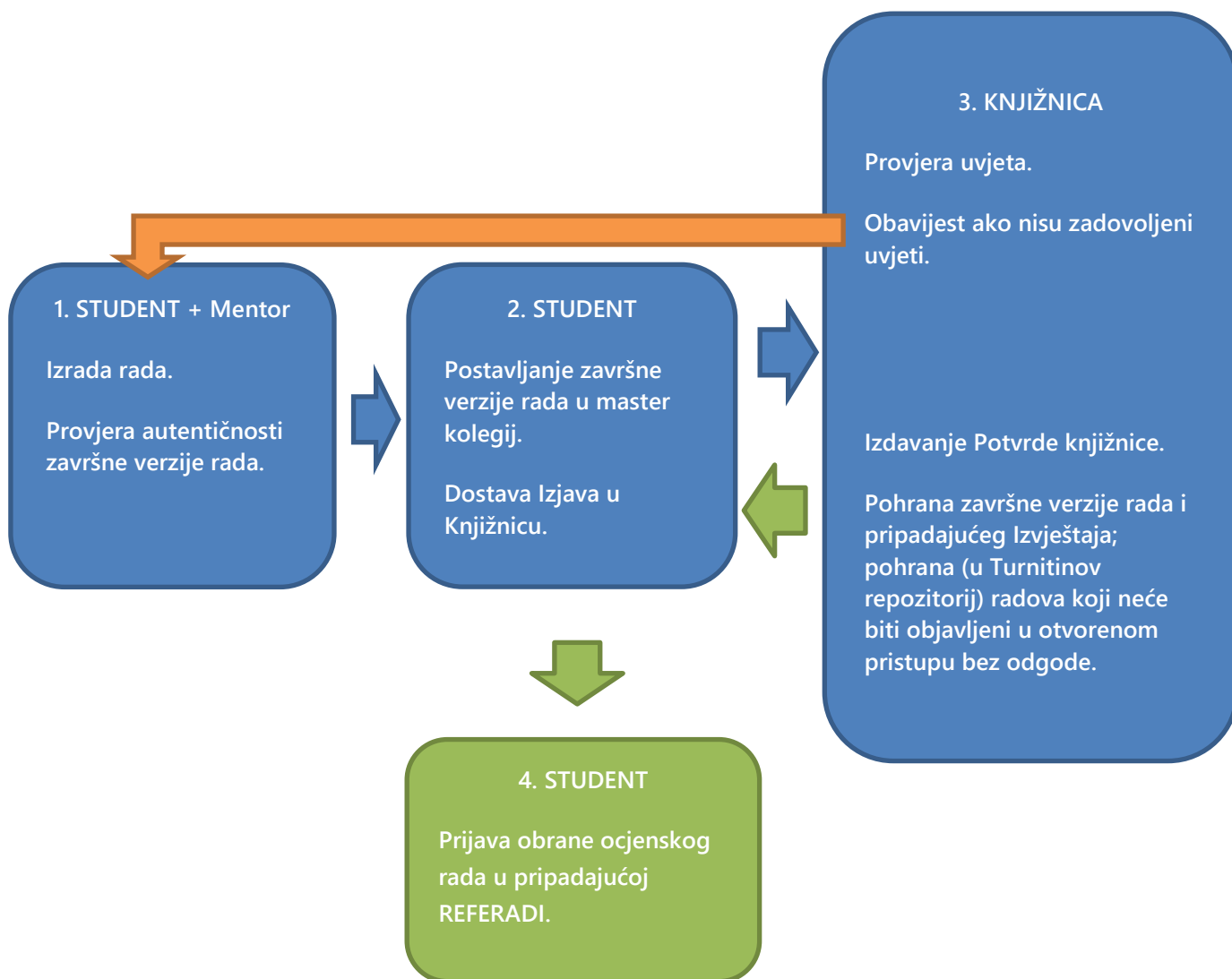
pristupu bez odgode, knjižnica pohranjuje i u Turnitinov repozitorij kako bi bili dostupni za provjeru autentičnosti budućih radova.

Napomena:

Iznimno, u slučaju nemogućnosti korištenja softvera Turnitin, nastale uslijed tehničkih poteškoća funkcioniranja samog softvera ili djelovanja njegovog proizvođača, studenti za dobivanje Potvrde knjižnice trebaju dostaviti (fizički ili elektronički): završnu verziju ocjenskog rada u pdf-u i Izjavu o pohrani i objavi ocjenskog rada.

[Prijava u softver Turnitin](#) (s AAI@EduHr korisničkim podacima).

Shematski prikaz Hodograma sustava provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a.

VI. Izjava o autentičnosti ocjenskog rada

Ovom Izjavom ja, _____, potvrđujem da sam završnu verziju svog ocjenskog rada podvrgnuo/la provjeri u softveru za provjeru autentičnosti *Turnitin* sukladno *Hodogramu sustava provjere autentičnosti ocjenskih radova ERF-a*.

Iz generiranog Izvještaja: a) nisu isključena pojedina preklapanja

b) isključena su pojedina preklapanja*

Potpis studenta (autora ocjenskog rada)

_____

*Ovaj dio Izjave ispunjava i potpisuje mentor ocjenskog rada samo u slučaju: b)

Naziv preklapanja	Postotak preklapanja	Razlog isključivanja preklapanja

Potpis mentora ocjenskog rada

_____

VII. Literatura

- Đurđević, Anja (2019). *Softver za provjeru autentičnosti radova Turnitin: upute za korištenje* (Verzija uputa: 20191213). Zagreb: Sveučilišni računski centar. Dostupno na:
https://www.srce.unizg.hr/files/srce/docs/CEU/antiplagijati/srce_korisnicke_upute_turnitin_20191212.pdf
- Sveučilišni računski centar. *Upute i animacije*. [web stranica] Dostupno na:
<https://www.srce.unizg.hr/spa/upute-i-animacije>
- Turnitin, LLC (2016). *The Plagiarism Spectrum: Instructor Insights into the 10 Types of Plagiarism*. [web stranica] Dostupno na:
<https://www.turnitin.com/static/plagiarism-spectrum/>